

BASIN YANSIMALARI

AKDENİZ HAVZASI İŞ DÜNYASI ZİRVESİ

AVRUPA AKDENİZ ÜLKELERİNDE TİCARİ VE EKONOMİK İSTİKRARI ARAMAK

**Enerji
yatırımlarının
teknolojiyle artırılması
hedefleniyor**

8. Sayfada

◆ Akdeniz ülkelerinin önde gelen iş dünyası temsilcilerinin bir araya geldiği MID OF MED-Akdeniz Havzası İş Dünyası Zirvesi'nde, bölgenin geleceği konuşuldu

Enerji yatırımlarının teknolojiyle artırılması hedefleniyor

FİLİZ EROL

Akdeniz ülkeleri ile İzmir arasında ticaret hacminin artırılması hedefiyle düzenlenen MID OF MED-Akdeniz Havzası İş Dünyası Zirvesi (Mediterranean Business Summit), İzmir İş Kadınları Derneği (İZİKAD) tarafından gerçekleştirildi. Akdeniz ülkelerinin önde gelen iş dünyası temsilcilerinin bir araya geldiği zirvede, bölgenin geleceği konuşuldu. Zirvede Akdeniz için Doğa-Pozitif Ekonomiyi Yönelik Bir Yol Haritası Oluşturulması, Akdeniz Bölgesinde Gençlik ve Demokrasi, Avrupa-Akdeniz'de Ticari ve Ekonomik İstikrar Arayışı başlıklı paneller gerçekleştirildi. Gerçekleşen oturumlarda konuşan kânat önderleri, geliştirilen teknolojilerle beraber enerji yatırımlarını artırabilmeyi hedeflediklerini vurguladılar.

■ **"Enerji depolama sistemlerine büyük ihtiyaç doğacak"**
Enerjide bağımsızlığımızı yakalayıp karbon salınımımızı azaltmamız gerektiğini belirten Aygün, "Yakında sınırdan karbon düzenlemesi gelecek, yeni enerji kaynaklarında depolamayı kullandığımızda sorunlarımızın çoğunu çözmüş olacağız. Yaşanabilir bir dünyaya ihtiyacımız var. Kendi ülkemizden, kendi şehrimizden, bölgemizden başlayarak sınırlı belli edilebilir. Yeni enerji kaynakları bizim için vazgeçilmez olacak. Doğanın bize sunduğu kıymetli hazineye sonuna kadar yararlanmak depolama sistemleri ile mümkün. Enerji ihtiyacı çok fazla artacak, enerji depolama sistemlerine büyük ihtiyaç doğacak, depolama bir zorunluluk olacak" dedi.

■ **"Yeşil enerji temiz dünya için önemli"**
Akdeniz için Doğa-Pozitif Ekonomiyi Yönelik Bir Yol Haritası Oluşturulması isimli panelde daha yaşanabilir bir dünya için yenilenebilir enerjinin, yeşil dönüşümün ve dijitalleşmenin önemi vurgulandı. Panelin moderatörlüğünü gerçekleştiren Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSIA) Yönetim Kurulu Başkanı Alper Kalaycı, "Hepimiz dünyayı kirlenmeye devam eden bir durumdayız. En önemli konu enerjinin temiz elde edilmesi. İzmir bu konuyu domine eden bir şehir" dedi.

■ **"Enerjide bağımsız olan ekonomide bağımsız olur"**
Panelin konuşmacıları arasında yer alan Aha Teknoloji Satış Direktörü Elvan Aygün, enerji depolamanın artık bir zorunluluk olduğunu altını çizdi. Aygün, "Ülke olarak zayıf edilecek bir paramız yok, kaynakları kısıtlı bir ülkeyiz, ekonomik olarak güçlü değiliz, dünyada da sistem çok hızlı değişiyor. Dünyada değişim sürekli değişiyor ve yenilenebilir enerji kaynakları bizim için en önemli konulardan biri. Dünya dijitalleşmeye devam di-

✓ **ZAkdeniz için Doğa-Pozitif Ekonomiyi Yönelik Bir Yol Haritası Oluşturulması isimli panelde daha yaşanabilir bir dünya için yenilenebilir enerjinin, yeşil dönüşümün ve dijitalleşmenin önemi vurgulandı. Kalaycı, "Hepimiz dünyayı kirlenmeye devam eden bir durumdayız. En önemli konu enerjinin temiz elde edilmesi" dedi.**

şans tanımladı dünyada. Dünyayı kalkındıran bir tarz sektörlerde geliştirilen teknolojilerin önemi inanılmaz büyük. Bu sektörlerde sağladığımız her yarar, her optimizasyon aslında dünyanın geleceği için" ifadelerini kullandı.

■ **"Yeşil olduğumuz kanıtlamak için teknolojikleşmek zorundayız"**

Mersin-Tarsus Tarımsal Ürün İşleme İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TÜ-OSB)'nin temellerinin yeşil mutabakat kriterlerine göre atıldığını vurgulayan TÜ-OSB Yönetim Kurulu Başkanı Gül Akyürek Balta, Türkiye'nin ilk yeşil doğan OSB'si olduğunu belirterek, "Bu OSB'yi birçok nedenden dolayı kurmaya karar verdik. Olmazsa olmazımız sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşümdü. Yeşil olduğumuz kanıtlamak için teknolojikleşmek zorundayız. Bölge kalkınmasında rol oynayan çok önemli bir oluşum yaptık. Tarımda verimlilik kaybı, su krizi gibi konular bizim bölgemizde de olumsuz etkilemiş durumda. Odak konumuz, sınırdan karbon vergisi mekanizmasına uygun dönüşel ekonomi. Hedefler doğrultusunda önce 2030'a kadar yapılmış gerekenler çok önemli. Kaynaklarımızı

maksimum verimlilikle kullanmak zorundayız. Enerji verimliliğini en üst düzeye çıkarılmalı. Yeşil mutabakat kriterlerine göre OSB'mizin temellerini atmıştık. Türkiye'nin ilk yeşil doğan OSB'si olduğumuz için dünya bankası destekliyoruz. Dünya bankası kredisi aldık" sözlerine yer verdi.

■ **"Türkiye 2025'te ilk offshore rüzgâr ihalesini gerçekleştirebilir"**

Akdeniz Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve Uluslararası İlişkiler Bölümü üyesi Prof. Emre İşeri, "Batı Avrupa'nın aksine, Kuzey Denizi'nde, Güneydoğu Avrupa'da şu anda açık deniz rüzgâr tesisleri bulunuyor. Ancak en son gelişmeler, Yunanistan ve Türkiye en son Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynaklarını Doğu Akdeniz'den alıp Avrupa pazarına çevirme niyetindeydi. Bu nedenle Türkiye Enerji Bakanlığı, Türkiye'deki offshore rüzgâr projelerini ilerletmek için, öncelikle Mar-mara'da ve aynı zamanda

Asya'da da kapsamlı bir iş paketi ihalesi başlattı ve bu, Türkiye'nin 2025 yılında ilk offshore rüzgâr ihalesini gerçekleştirebileceğini gösteriyor. Kuzey-Batı Asya bölgesi ise Türkiye'nin en yüksek offshore rüzgâr potansiyeline sahip bölge olarak belirlendi" diye konuştu.

■ **"Gençler fark yaratmak istiyor"**

Zirvede diğer oturum ise Akdeniz Bölgesinde Gençlik ve Demokrasi konulu panel Prof. Dr. Erol Nezih Orhon moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Panelin konuşmacısı olan Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Alp Arın Yelkenbiçer, "EGİAD olarak derdimiz genç girişimcilerimizi güçlendirmek, genç işsizliğe çare bulmak. Amacımız genç girişimcileri ve genç iş insanları tek çatı altında toplamak.

Genç işsizlik, yeşil ve dijital dönüşüm üzerine çalışıyoruz. Girişimcilik üzerine ciddi çalışmalarımız

var. EGİAD meleklerimiz ve 2005 yılından beri melek yatırım ağı olarak çalışmalarına devam ediyor. 50 melek yatırımcımız var. Bu zamana kadar 5 binden fazla girişimci ile görüştük. Yaptığımız yatırım miktarından çok girişimcilerimizin yanında olmanın daha değerli olduğunu düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

■ **"Demokrasi ve sivil toplum ayrılmaz bir müttetik"**

Sivil toplum ve demokrasi arasında güçlü bir bağlantı olduğunu vurgulayan Yelkenbiçer, "Demokratik rejimlerde sivil toplum çok fazla ön çıktığını görüyoruz. Sivil toplum bir demokrasinin olgunlaşmış göstergesi bir eğitim alanı. Sivil toplum, demokrasinin kaslarını güçlendiriyor. Demokrasi ve sivil toplum ayrılmaz bir müttetik. Sivil toplum demokrasi için kilit rol oynuyor.

Bir değişimin başlayacağı bir platform işlevi görüyor. Sivil toplum demokratik toplumlarda yaşam kaynağı. Toplumsal gemiyi yönlendirmeye yardımcı oluyor. Sivil toplum demokrasiyi yeniliklerle eylemlerle destekler" ifadelerini kullandı.

■ **"İzmir'i girişimcilik şehri yapmayı hedefliyoruz"**

EGİAD'ın amacının

İzmir'i girişimcilik şehri yapmak olduğunu kaydeden Yelkenbiçer, "İzmir iyi bir girişimcilik şehri olabilir. Girişimcilik ruhu İzmir'de çok önemli. Girişimcilik ne kadar başarılı olursa sivil toplum o kadar benimseyecek ve demokrasiye kadar katkı koyacak. Girişimci çabaları ile kuvvetlenen bir sivil toplum daha katılımcı ve demokratik topluma besliyor. Gençler yarın liderleri değil, günümüzde de şekillendiriyorlar" dedi.

■ **"Ekibimle azaldıran büyüyerek, gençliği yayıyoruz"**

Girişimciliğin sadece düz bir yol olmadığını dile getiren Bioteknoloji Girişimcisi Aleya Yıldız, "Kötülükler de bu yolun parçası. Bugüne kadar yarımda çok güçlü kadınlar, yol göstericiler oldu. Yatırımcılar sadece para veren yolu gösteren kişi değil. Bizim atamız bu kadar zor koşullarda bunları yapıyorsa, ben ortada neden yapmayayım diye sınırsız yola çıktım. Ekibimle azaldıran büyüyerek, gençliği yayıyoruz. Bize doğru yolu gösteren melek yatırımcılarımız var. Bu ülkenin kurulmasında en önemli kişi Atatürk ilkele-ri ve öğretileri her zaman bizim yanımızda" sözlerine yer verdi.

■ **"Refah bir ekonomik ortamı teşvik etmeye odaklanacağız"**

Zirvedeki son oturum Avrupa-Akdeniz Ülkelerinde İş ve Ekonomik İstikrar Arayışı konulu panelde, moderatörlüğünü Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu yaptı. Panele başlarken çeşitli ve dinamik bölgede istikrarı ve refah bir ekonomik ortamı teşvik etme hedefine odaklanmayı aktaran Zorlu, "Paylaştığımız içgörü ve deneyimler, bu alandaki anlayış ve eylemlerimize önemli ölçüde katkı sağlayacak. Bu işler arasında daha fazla işbirliğini nasıl teşvik edebileceğimizi konuşacağız. Bugün birçok zorlukla karşı karşıyayız. Sürdürülebilirlik hedefleri veya iklim değişikliği konusunda onlardan biri olarak

kendi açılarında en büyük zorluklar neler olduğunu konuşacağız" diye konuştu.

■ **"İşverenler, yaratıcılığa ve yeniliğe önem veriyor"**

Dünyayı daha önce hayal bile edilemeyen bir şeye dönüştüren dijitalleşme öneme vurgu yapan Akdeniz İş Dünyası Konferansı (BUSINESSMED) Kurul Üyesi Dolores Sammut Bonnici, "Bu yeni bir değişiklik. Dijitalleşme süreci pandemiden önce de bir zorunluluk olarak gelmiyordu, hızlandı ve günümüzde bir işletmenin olmaz ayırtı kalması mümkün değil. Yapay zekada da birçok değişiklik göreceğiz ve hatta şu anda Avrupa da yapay zekaya ilgili yeni yasalar çıkıyor. İş dünyamız değiştiği için eğitimin de değişmesi gerekiyor. Öğrencilerin sanayiden ekonomik paylarını alabilmeleri için önemli iki şeye ihtiyacımız var. Yaratıcılık ve yenilikçilik. Tüm bunları sektör için mümkün hem aday haline getirmek için yapılmalı. Günümüzde işverenler yaratıcılığa, yenilikçiliğe ve problem çözme zihniyetine değer veriyor. Ve bu aslında sadece işe değil, yaşam tarzımıza da uygulanabilecek bir şey. Hayatta doğru çalışan sınırlara sahip olmak için çok çalışmamız gerektiği gerçeği" sözlerine yer verdi.

■ **"Akdeniz Birliği, ülkeler arasında refahı sağlamak için kulu"**

Yaşanan olayların ekonomiyi etkilediğini belirten Akdeniz Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Abdelkader El Khissassi, "Çözüm bulmak için diplomasiye dönüyoruz ve bazen başarısız oluyoruz. Bu yüzden Akdeniz Birliği, Akdeniz'deki ülkeler arasında barışı, refahı ve iyi anlayış tesis etme ruhuna bir örgüt olarak oluşturuldu. Akdeniz'de dair ilk fikir 2007'de ortaya çıktı ve 2008'de oluşturuldu. İlk defa, İsrail ile ilişkilerimiz arasındaki ilişkimizin görünürlüğüne elde ettik ve bu çatışma hakkında kesin bir anlaşmaya varmak için iki devletli çözümlere yönelik bir çözüme geçeceğimizi gördük" dedi.

✓ **Zirvede diğer oturum ise Akdeniz Bölgesinde Gençlik ve Demokrasi konulu panel Prof. Dr. Erol Nezih Orhon moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Panelin konuşmacısı olan Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Alp Arın Yelkenbiçer, "EGİAD olarak derdimiz genç girişimcilerimizi güçlendirmek, genç işsizliğe çare bulmak" dedi**

✓ **Zirvedeki son oturum Avrupa-Akdeniz Ülkelerinde İş ve Ekonomik İstikrar Arayışı konulu panelde, moderatörlüğünü Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu yaptı. Zorlu, "Paylaştığımız içgörü ve deneyimler, bu alandaki anlayış ve eylemlerimize önemli ölçüde katkı sağlayacak" dedi**

Geleceğin ekonomisini temiz enerji şekillendirecek

Enerjide dışa bağımlılığın azalması için farklı enerji türlerinde yenilikçi, inovatif üretim sistemlerine geçilmesi gerekiyor. Diğer yandan yenilenebilir enerji sektöründe nitelikli eleman yetiştirilmesi de önceliklerimiz arasında yer almalı.

Sibel Zorlu

**Ege Sanayicileri ve İş insanları
Derneği (ESİAD)
Yönetim Kurulu Başkanı**

Sera gazı emisyonlarının neredeyse yüzde 75'i enerji üretiminden kaynaklanıyor. Bu noktada yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi daha net anlaşıyor. Küresel düzeyde önümüzdeki 10 yılda alınacak önlemler doğrudan geleceğimizi etkileyecek. AB, 2050 karbon nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koydu; Avrupa Yeşil Mutabakatı'yla da 2030'da enerji tüketiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının payının asgari yüzde 27'ye çıkarılması konusunda uzlaştı. Ayrıca BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çerçevesinde, 2030'a kadar, yenilenebilir enerjinin önemli ölçüde artırılması ve enerji verimliliğinin iyileşme hızının iki katına çıkarılması öngörülüyor. Bu bağlamda, başta rüzgâr, güneş, hidrolik, jeotermal, biyokütle olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi ortaya çıkıyor.

Türkiye'de enerjinin dörtte üçü ithal

Türkiye'de ise enerji ihtiyacının dörtte üçü ithalat yoluyla karşılanıyor. İthal edilen enerjinin neredeyse tamamı birincil enerji kaynağı olan petrol, doğal gaz ve kömür. Türkiye, OECD ülkeleri arasında enerji talebi en hızlı artan, enerji piyasası en hızlı büyüyen ülkeler arasında yer alıyor. Bildiğimiz üzere, enerji ithalatı cari açığımızda önemli yer tutuyor. Türkiye'nin enerji ithalatı için ödediği tutar 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 90,5 artış kaydederek 96,5 milyar dolara yükseldi. 2023 yılı Ocak-Kasım döneminde ise enerji ithalatımız yaklaşık 62,5 milyar dolar seviyesinde.

Türkiye'nin sürdürülebilir, güvenli ve hesaplı enerjiye ulaşabil-

mesinde, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği anahtar unsurlar. Türkiye'nin elektrikte toplam kurulu gücü içinde, yenilenebilir enerji kaynaklarının payı giderek artıyor. 2019'da yüzde 49, 2021'de yüzde 53,72, 2022'de yüzde 54,3 olarak gerçekleşti. Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2027'ye Yönelik Öngörüler Raporu da bunu destekliyor. Türkiye'de yenilenebilir enerjinin 5 yıl içinde yüzde 64 büyüyeceği öngörülüyor. Bu büyümeyle, Türkiye'nin Avrupa'da dördüncü büyük piyasa olması bekleniyor. Dünyada ise 2027 itibarıyla Çin, ABD, Hindistan, Almanya, Brezilya, İspanya, Japonya, Avustralya ve Birleşik Krallık'ın ardından en yüksek yenilenebilir enerji kapasitesine sahip 10'uncu ülke olacağımız tahmin ediliyor.

Son dönemde İzmir'de ve bölgede rüzgâr enerjisinde oluşan kümelenme, yatırımların artmasında önemli katkı sağlayacak. Ayrıca, kentimiz jeotermal enerji konusunda örnek uygulamalara sahip. TÜREB'in 2021 yılında yayınladığı "Türkiye Rüzgâr Enerjisi İstatistik Raporu" verilerine göre Türkiye'de

rüzgâr enerjisi santrallerinin bölgelere göre dağılımında Ege Bölgesi ilk sırada yer alıyor. Bünyesinde birden fazla liman bulunduran İzmir, bu avantajı sayesinde rüzgâr enerji alanında oldukça önemli bir cazibe merkezi haline geliyor.

İzmir, 377 Avrupa şehri arasından seçildi

377 şehir arasından AB'nin İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu'na Türkiye'den seçilen iki şehirden biri İzmir. 2030'da İzmir'in, iklim nötr şehir olması hedefi var. Yenilenebilir enerji kullanımına geçiş, bu hedefe ulaşabilmemiz için çok önemli. Bu bağlamda, özellikle iş dünyasını temsil eden sivil topluma da görevler düştüğüne inanıyorum. Derneğimiz aynı zamanda hem Global Compact Türkiye Ege Platformu yürütücüsü hem de **İzmir AB Bilgi Merkezi** görevlerini yerine getiriyor.

Dernek olarak iş dünyasının ve toplumun temiz enerji konusunda farkındalığını artırmayı ve bu konudaki iyi uygulama örneklerinin çoğaltmasına katkıda bulunmayı son derece önemsiyoruz. Bu kapsamda derneğimizin Sanayi, Kalkınma ve Yatırım Ortamı Yuvarlak Masası katkılarıyla yenilenebilir enerji konusunda bir dizi toplantı gerçekleştirdik. Temiz enerji konusuna dikkat çekmek amacıyla önce, sanayicilerimiz bakımından önem taşıyan öz tüketim modeli, lisanssız elektrik üretiminde rüzgâr enerjisini ele aldık. Daha sonra güneş enerjisi imkânlarını ortaya koyan bir toplantı yaptık. Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminde en büyük sorunun depolama olması sebebiyle bu konuyu da gündeme getirdik. Yeşil hidrojen enerjisini ele aldığımız bir toplantı düzenledik. Son bir noktaya dikkatleri çekmek istiyorum. Farklı enerji türlerinde, yenilikçi, inovatif üretim sistemlerine geçmemiz gerekiyor.